

PROPRIETAR—DIRECTOR

Dr. AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

conform regulamen. de aplicare a tarifului comercial, categoria V.

Unitatea

Foaie bisericească — Apare în fiecare Sâmbătă

REDACTOR

Prof. DUMITRU NEDA

Foaie înscrisă în Registrul de publicații al Trib. Târnava-Mică sub Nr. 2—1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 200 Lei

Pe 6 luni . . . 100 Lei

Pentru străinătate 400 Lei

Săptămâna Patimilor

(+). Ne mai despart abia câteva zile de Vinerea Răstignirii Mântuitorului. Milioanele de credincioși ai Răsăritului creștin sunt stăruiți îndemnați de Biserică să-și îndrepte ochii sufletului spre tragedia Calvarului și spre dumnezeiasca Victimă a iubirii care a mers până la „nebunia Crucii“. Ce nemărginire de înțelepciune cerească și de nescăpate energii spirituale n'a adus Fiul Omului omeniei apucate în robia celui Rău, și cât de puțină pricepere și primire a întâmpinat!

Prăpădul războiului care azi amenință să cutropească întreagă Europa creștină (!) e o tristă dovadă a faptului că adevărul mântuitor al creștinismului nu-i nici înțeles, nici trăit de atâția dintre cei ce sunt răspunzători în fața lui Dumnezeu și a oamenilor pentru bunăînțelegere și pacea dintre neamuri. Și odată focul aprins de mâni tăciunărești, cine afară de Atotștiutorul, poate prevedea proporțiile ce va lua și ruinele și suferințele ce va cășuna? Noi, cari până acum am fost feriți de această pedeapsă a lui Dumnezeu, nu ne putem gândi decât cu oroare la tot ceace înseamnă războiu, mai ales între împrejurările de azi, și purtat în spiritul „războiului totalitar“, așa cum vedem că se poartă.

Aceasta însă nu înseamnă să dăm bir cu fugiții din fața unei primejdii de neîncunjurat altfel decât cu jertfirea dreptului propriu și a demnității. Departe fie de noi până și umbra unui astfel de gând păcătos. Adevărul și dreptatea pot fi maltratate, dar nu pentru totdeauna. Hristos a pățimit pe cruce și a fost înmormântat. Dar a treia zi s'a desfășurat din cătușele morții și a înviat cu mărire. Pilda lui a rămas, și va fi în veci, pentru popoare și singuratici, izvor de tărie și nădejde în ceasuri de amarnice încercări. Istoria poporului nostru e mărturie vie despre aceasta.

Legea pătimirii ne privește pe toți și pe toate. Și caută să i-ne supunem nu numai cu resemnare, ci și cu dragoste: per crucea ad lucem. Iar crucea sunt destule zilnic: ținerea unui regulament ce ne stânjenește libertatea; ascultarea de superiori respingători; tăcerea când atâtea ți-se ridică dela inimă pe limbă; așteptarea unui bine care tot întârzie; împreună viețuirea cu ființe cari numai înțelegere n'au pentru preocupările tale; muncă seacă și măcinătoare pe îndelete, monoton, și fără să procure vre-o plăcere inimii ori minții; prigoniri pornite din gelozie; viață ce se chealtuie pentru alții, cu nesocotirea nevoilor proprii; traiu impus de împrejurări nemiloase, — și câte alte cruce ca acestea, și mai grele decât acestea, nu trebuie să poarte creștinul zi de zi și ceas de ceas. Uneori vreme de ani îndelungați. Altădată viața întreagă. Mângăierea în toate acestea fiind una singură: după Vinerea Patimilor urmează sfânta Inviere!

Alte perspective

Familia și copilul — Tragedia patimilor noastre — Florile Patriei

Nu poate exista om întreg la cap, mai ales intelectual, care să nu înțeleagă rolul de fundamentală importanță, în societate și patrie, a familiilor prolifică și sănătoasă. Familia numeroasă, tot mai rară cu cât trece vremea, are aplauzele... teoretice ale tuturor. Firește. Copiii mulți sunt împlinirea legii naturale de perpetuare a omenirii. Sunt rodul celui mai puternic sentiment, de Dumnezeu sădit în om. Câmpia de flori a Patriei, promițătoare de îmbelșugate roade. E prima poruncă divină — „creșteți și vă înmulțiți și stăpâniți pământul“ — și înzestrarea omului cu puteri creatoare de viață.

Poate fi un semn mai eclatant de cea mai josnică decădere decât lupta împotriva acestei porunci naturale și pozitive divine? Un certificat de înșanitate morală, și mentală chiar, mai sesizabil decât practicarea „mijloacelor anticoncepționale“? O mai nemiloasă, bestială și permanentă crucificare a nucleului de viață, nădejdea viitorului, decât hecatombele de prunci aruncați la canal sau pur și simplu delăturați prin onania conjugală? Și când în fața acestor crime, mai mult decât Irodiane, nu se mai manifestă nici revolta cea mai profundă, — trece societatea adânc sub linia de conduită a oricăror viețuitoare terestre.

Preoțimea cunoaște acest păcat „modern“ în toată îngrozitoarea lui frecvență și întindere. Confidenții tuturor, preoții, au dat alarma de atâtea ori, dar s'au dovedit, până acum, glasul celui ce strigă în pustie. Răul, deavolul intrupat, ce și-a avut arena doar la marile orașe, începe a pătrunde tot mai mult și prin văile și coclaurile provinciei. Exempla trahunt. Buletinele Institutului statistic aduc an de an urcări și scăderi procentuale. Urcări la divorțuri și mortalitatea infantilă, și scădere la nașteri. — Ar fi extrem de interesant procentajul asasinatelor de prunci clandestine — avorturi —, dacă s'ar putea face. Există colțuri întregi de țară, și încă din cele mai bogate, în cari copii există doar de mostră!!

De ce?? — Cum a apucat o bună parte din societatea românească pe acest drum al morții? Ce motive criminale au schimbat divină tradiție a familiilor românești cu 10-12 copii în familii sterile sau sterilizate, alintătoare de moderne potăi? În căminuri goale și pustii în cari nu mai răsună glasurile de argint ale copiilor?...

Când lumea înnebunește, se justifică cu multe. Și provocarea la război — asasinarea premeditată în masse — își are rezonul ei,

concludent după o anumită mentalitate. Preziunile continui, fără milă, concentrice, prea adesea desechilibrează și cea mai rectilinie convingere și comportare. Din noianul lor voia aminti două, pe cari le cere rostul acestor considerații. Întâi: frivolitatea regimurilor politice.

După dezastrul războiului mondial a urmat isteria traiului fără griji, dorința de a stoarce clipei toată tihna și mulțumirea fizică posibilă. Și aceasta încadrată în un sistem politic de libertinaj fără margini. Fiicele grase ale bugetului Statului — slujbele bine retribuite — loturile de improprietărire, cât mai „potrivite“, lupta după „putere“ —, venalitatea și tot convoiul de „vituți“ de club — au creat lugubra atmosferă socială lacomă de câștig și de plăceri, în care familia și copiii par o povară inutilă.

Apoi sacrificarea copiilor în favorul confortului monden și păcătos.

Bietul cetățean, mai ales intelectual, cu o casă de copii, e egal cu colegul său burlac sau fără copii doar în salar. Incolo, nu se aseamănă intru nimic.

Primul: mereu îngândurat, retras, rău îmbrăcat dacă nu sdrențos, amenințat de sumbre perspective, muncind până la extenuare pentru familie, pentru copiii în veci flămânzi și cu mii de pretenții. Al doilea: senin, elegant, râvnind mereu noi plăceri și comodități. Ah, câți Don-Juani sclivisiți și parfumați, cu nasul în vânt, — repetenții din liceu, — se uită cu dispreț la colegul lor familist, modest și sărac!! Ei văd doar că interesul statului e să le îndestulească ușuraticile lor ambiții, nu să alimenteze semi-duzina de copii anemiați ai colegului nătărău care s'a „înglodat“. — Acesta e graiul și logica „armonizării“ actualului sistem de salarizare!...

Credem, familiștii, credem cu tărie, că a sosit ceasul dreptei și sfintei răfuei. Odată sosește orice scadență! Susținem cu tărie că mai mult drept are copilul de funcționar la bugetul Statului, decât însuși funcționarul! Pentru că vrem României viitor de aur; și viitorul sunt copiii. Fiind el, copilul, în formație fizică și sufletească, orice lipsă îl deformează și opăcește în ajungerea plenitudinii forțelor bărbăției. Dar funcționarul cum este așa rămâne, în mizerie chiar.

S'a schimbat regimul, — schimbase-va și mentalitatea ce a tronat cu trufie înprăștiind miasele morții? — Vrem alte perspective! Luminoase. De primăvară. De Florii. Să iasă la lumină, în evidență, florile, stălpările neamului, milioanele de copii îmbujorați de

drept și sfânt entuziasm și să întîmpine, în hăinuțe nouă, pe Ocrotitorul lor cu buchetele floriilor sănătății și prosperității: „Osana! Binecuvântat e cel ce vine în numele Domnului!“

Pr. Ioan Borza

Din însemnările Cardinalului Verdier.

Deunăzi a trecut la cele veșnice arhiep.-cardinal Verdier al Parisului, supranumit și „Cardinalul șantierelor“, sau „arhiepiscopul celor o sută de biserici“, pentru că, între altele, de numele lui se leagă clădirea unei întregi rețele de biserici cuprinzând Parisul și împrejurimile lui.

Cel adormit în Domnul s'a născut din părinți săraci, la 1864, în La Croix Barre. A studiat teologia la Saint-Sulpice; a fost profesor de morală la Institutul Catolic parisian, iar din 1920 a fost arhiepiscopul Orașului-Lumină.

Purta cu regularitate un „jurnal personal“ (însemnări scurte, zi de zi) din care dăm și noi rândurile scrise în 3 Sept. 1939, la trei zile după declararea actualului război:

„Așa dar, iată iarăși groaznicul război! Giganticele lupte ce pun la bătaie milioane de oameni înarmați cu mașini a căror putere ucigătoare întrece orice închipuire!“

Oare e cu puțință să califici un astfel de cataclism?

Sărmană viață omenească! Cât de neînsemnat lucru ne apare!

Și țara mea! De abia douăzeci de ani trecuți, și iat-o din nou pe câmpul de luptă.

O, Doamne, apără sângele Franței!

Ce ar deveni țara mea dacă ar trebui să-și sacrifice astfel, încă-odată, un atât de mare număr de fii? S'ar mai putea ea vreodată reface, după aceste două mari vărsări de sânge?

Sufletul mi-e tulburat. Să ne lăsăm în grija lui Dumnezeu care iubeste Franța, în grija Fecioarei Maria — regina Franței — în a sfinților și sfințelor noastre!

Și să nădăjduim!

Cu ochii închiși, cu inima plină de credință, îmi voi îndeplini datoria!

O, Dumnezeu, ajută-mă!
Să rogi, să mângâi, să sprijini sufletele, să încurajezi, să iubești, ce frumoasă menire!

Vreau eu însu-mi să fiu mobilizat în serviciul Franței.

Dumnezeule, ajută-mi! De acum înainte, eu nu sunt decât soldatul bisericii și al Franței. Am să-mi pot aminti asta în orice moment și n'am să dau înapoi în fața ori cărei jertfe“.

Greșeli care dăinuiesc

În sinoadele protopopești din toamna care a trecut s'a lucrat și discutat asupra lipsurilor duhovnicești ale parohiilor. La Făgăraș, după ce s'au spus care sunt aceste lipsuri, s'a amintit și de o cauză a lor și anume de starea materială mizeră a preoților. Nu s'a spus acest adevăr incontestabil pentru ca să fie scuzați preoții cari, eventual, ar lipsi dela datorie, ci s'a spus cu gândul: da de se va auzi acest necaz al Bisericii pe la cei cari l-ar putea îndrepta și așa să dispară un neajuns din viața Bisericii și Neamului.

Când m'am gândit să scriu despre această situație a preoților, care-i o serioasă piedecă în calea avântului ce ar trebui să-l aibă activitatea bisericească, nu am intenționat să conving pe cei cari administreză banul Țării, și cari se pare că au rămas neconvinși după toate demersurile forurilor noastre mai înalte. M'am gândit să arăt ce s'a făcut în această materie la noi acasă, în parohii. Am voit să arăt o mare și veche greșală care persistă și astăzi.

Dacă se răsfoește șematismul din 1932, ultimul cu date mai complete, se poate găsi încă un număr mare de parohii fără case parohiale. Nu se vede de acolo, dar știu iarăși un număr considerabil de parohii unde nu există o palmă de pământ, ori foarte puțin, pentru preot. Și aceasta după zeci ori sute de ani de viață a respectivei parohii. Evident, în această stare sunt parohiile mai mici, dar sunt și multe parohii fruntașe care n'au aceste mijloace de primă necesitate pentru buna funcționare a vieții pastorale.

Iar dacă am căuta să găsim care este motivul acestor lipsuri parohiale, cred că cel mai comun acord cu preoții respectivelor parohii l-am găsi în renitența enoriașilor față de ceva. Fapt care de altfel s'ar putea constata în majoritatea parohiilor noastre. Astăzi este ușor a convinge și entuziasma pe credincioșii pentru clădirea unei biserici, care ar costa milioane, decât a-i îndupleca pentru îmbunătățirea materială a stării preotului, care costa relativ foarte puțin. Fapt adevărat și trist, care se datorește necunoașterii unor devăruri rămase în obscuritate.

Nimeni nu iubeste și nu prețuiește ceea ce nu cunoaște. Deci credincioșii, în majoritatea lor, de aceea nu ostenesc pentru preot fiindcă nu-l cunosc. Aici nu mă refer la persoana preotului, ci la preoție în sine. Dar acești credincioși erau în clar și convinși de necesitatea și utilitatea preoției, ar fi fost imposibil acest tembelism față de această chestiune, care dăinuește și astăzi încă cu multă îndărătnicie. N'ar fi fost așa de îndărătnici față de faptul că au preot ori nu, și că la ei poate să trăiască un preot ori nu? Motivul? Lipsa de instrucțiune religioasă!

Problema n'ar fi de o prea mare gravitate dacă ar fi înțeleasă barem acum în cea mai mare măsură al unsprezecelea. Dar nu se vede a fi prinsă importanța ei. Nici chiar în lumea preoțească. Altfel nu se poate explica faptul că mare majoritate a parohiilor noastre, lipsite de cele trebuincioase pentru preot, pauzează liniștit în lipsa de totdeauna.

Că este greu, nu contestă nimeni. Dacă nu s'ar putea face nimic, este de necredut. Dacă un gospodar reușește ca în zece-douăzeci de ani să-și poată face casă și pe lângă aceasta și o moșioară de câteva jugăre, parohie, fie și numai de treizeci de familii n'a putut face nimic în multe zeci, ori chiar sute de ani? Numai două pot fi motivele care nu s'a făcut: ori că nu li-s'a cerut, ori că enoriașii nu văd a fi necesar să aibă preot. În ambele cazuri vina o poartă preotul.

Pretutindeni se pot vedea astăzi parohii angajate în clădiri de biserici și aproape toate se poate spune că au început un lucr

Foia „Unirii“

2.

Pax

— Icoane din războiul civil spaniol —

În camera comună, îmbăxită cu miros de mucigai, un opaiț își reflecta pe pereții afumați lumina tremurătoare.

Alfons își roti privirea în jur...

Părintele Gerard privea în gol, resemnat, iar cele patru surori Carmelite dormitau pe o bancă de lemn.

— Laudetur Iesus Christus! — salută Alfons în șoaptă.

— În aeternum. Amen! — răspunseră surorile, privindu-l uluite.

— Părinte Gerard, sunteți liber. Vă rog să plecați cât mai repede. Până se face ziuă, puteți ajunge departe.

Bătrânul preot se ridică încet și îl privi bănuitor. Pe fața lui senină de ascet flutură un zâmbet trist.

— Să plec? Dar cu aceste surori nevino-vate ce se va întâmpla? Cu puțin înainte, un subaltern al d-tale a intrat aici și s'a purtat cât se poate de necuviincios. Poate... prezența mea vă stingherește în ticăloșia ce vreți

să o săvârșiți și ați vrea să mă vedeți plecat. Nu, tinere. Chinurile ce-mi pregătiți nu mă înspăimântă. Pentru credința mea am să mor fericit. Asta e tot ce mai doresc.

— Nu uitați, părinte Gerard, că există și în armata republicană oameni cari cred în Dumnezeu. Sunt libere și surorile! Pe soldatul care s'a purtat necuviincios, l-a aranjat nepotul d-voastră cu câțiva picuri de opiu.

— Vorbești despre Bellarmin?

— Da.

— Nu cumva intenționezi să ne pregătești o cursă. Nu te supăra tinere, dar situația în care ne găsim nu ne îngăduie să fim încrezători. Cazuri similare s'au mai întâmplat.

— Știu, părinte, dar eu nu sunt farsor. Nepotul d-voastră mi-a spus că sunteți născut prin părțile acestea și cunoașteți toate potecile din munți. Armata naționalistă nu poate fi departe. Vă rog deci să plecați. Bellarmin așteaptă în dosul grădinei, cu hainele în cari trebuie să vă mascați. Ne-am îngrijit de asta și pentru surori.

Părintele Gerard se înduioșă. Îl luă pe Alfons de mână și-i șopti cu glas tremurător:

— Libertatea ce ne oferi cu atâta generozitate, e fără îndoială un ajutor trimis din partea lui Dumnezeu. Și... fiindcă nu e bine să ispitim voința cerului, vom pleca încotro ne va călăuzi Ingerul păzitor. Îți mulțumesc, fiule! Dumnezeu să te binecuvinteze!

În revărsatul zorilor, caporalul Bruno s'apomeni din somn brusc. Își frecă cu dosul palmelor ochii umflați de chef și privi în buimăc.

— Ei, ne-o făcuși, camaradel ii vom lua Alfons cu asprime.

— Ce-am făcut? se miră caporalul.

— Păsările au sburat din colivie.

— Ce avem noi de-aface cu păsările?

— O să vezi tu. Ai adormit la datorie iar deținuții au evadat. Dar așa-i dacă bei un porc! De-acum s'a isprăvit! În locul deținuților au să ne împuște pe noi. Înțelegi tu? Au să ne împuște.

Caporalul păli.

— N... n'au să o facă asta, bolborosii înspăimântat. Vom raporta că deținuții s'au otrăvit în timpul nopții.

— Vorbești prostii, Bruno. Călugării și surorile nu se otrăvesc. Și chiar dacă am putut supune-o asta, unde sunt cadavrele?

— Ai dreptate. Dar... vom spune că au încercat să evadeze și am fost nevoiți să îi împuşcăm.

— Și... cadavrele?

— Foarte simplu: Le-am îngropat în cursul nopții. Lucrul principal este să mărităm risim cu toții la fel. Încă te pomenești, că în loc de pedeapsă au să ne înainteze în grad

— Bine, încuviință Alfons. S'o încercăm și asta.

peste puterea lor. Din aceasta ce urmează? Secătuii materiale care se resimt zeci de ani asupra parohiei, ori neisprăvire la infinit; dacă nu cumva se recurge chiar la instrierea celor ce sunt pentru susținerea preotului, în acest scop. În toate acestea cazuri viața spirituală suferă, deoarece nu-i ordine și unde nu-i ordine nu-i nici Spiritul Sfânt. Dacă nu cumva se întâmplă ceva și mai rău!

Biserica preferă suflete care să lumineze ca și un foc din vârf de munte și cu biserică de lemn, decât „catedrale“ care umbresc dihonii. Ea vrea ca niciodată să nu se uite ținta urmărită. În cazul nostru: pace pe pământ și mântuire dincolo. Celelalte? Numai cât permite bunul mers al vieții spirituale.

Dar viața spirituală nu se poate fără un preot dedicat complect cauzei lui Isus. Și aceasta s'ar face de toți când li-s'ar împuțina grijile materiale pentru familii. Această îmbunătățire se poate face numai de enoriașii noștri, când sunt convinși de necesitatea și utilitatea preoției? Nu zidurile mântuiesc ci preoția: deci să se lucreze pretutindeni pentru susținerea ei. Am fi prea naivi dacă am aștepta ameliorarea complectă a acestui necaz din altă parte. Înțelegem?

Pr. Ioan Oniga

Pentru cununia religioasă. Art. 20 al noiei Constituții prevede, în principiu, obligativitatea cununii religioase, pe lângă cea civilă. — La timpul său s'a discutat această problemă și toți cei cari simt creștinește s'au bucurat de această prevedere constituțională.

Ce-i drept, ea nu acopere deplin punctul de vedere al Bisericii, fiindcă menține și pe mai departe principiul laic al căsătoriei civile obligatorii, și încă înaintea celei bisericesti. Era totuși un pas spre evanghelie.

Din păcate însă până în ziua de azi principiul a rămas slovă moartă. Nici o lege și nici o decizie nu a venit să treacă în viață directiva principială pe care am aplaudat-o din prima zi. Ne bucurăm totuși, că problema nu a fost dată uitării cu totul. A ridicat-o păr. prof. Ion Lupas, deputat de Someș și fost ministru al Cultelor, într'o recentă șe-

dință a Adunării deputaților, în forma unei întrebări adresată ministrului justiției. Cu convocare la un demers pe care D-sa îl făcuse pe timpul când era ministru al Cultelor cere să se modifice și completeze art. 94 din Legea privitoare la actele stării civile, în sensul „de a se declara nule de drept căsătoriile civile, care în termen de 30 zile dela efectuarea lor în fața ofițerului stării civile nu vor fi urmate și de celebrarea cununii religioase. — Această modificare urmărind scopul educativ, în sens moral și patriotic, de a consolida viața familiară, sporind totodată și prestigiul credinței religioase în sufletul cetățenilor, ar fi de dorit să nu întârzie prea mult.“

Suntem într'u toate de acord și înocim și noi această stăruință, pe care am repetat-o de atâteaori în coloanele „Unirii“.

Atențiune la spectacole. Din deosebite considerente influențate de interese, de prietenie, sau de vecinătate, se strecoară în țară filme, cărți etc., cari sunt dăunătoare vieții și concepției creștine.

Deosebit de neplăcut atinși am rămas de faptul, că decurând, în aproape toate orașele din țară, s'a rulat cu o mare reclamă filmul rusesc „Parada tinereții“, film de propagandă bolșevică. Pe placarde era scris: „Parada tinereții“, „Cel mai grandios spectacol văzut până azi“, „50.000 oameni cântă, dansează și prezintă creațiuni sportive noi“, „Sport, dansuri și care alegorice din 14 republici U. R. S. S.“

La Cluj, când s'a rulat filmul, unii se bucurau să auză Marșul Internaționalei și să vadă spectacolul, alții, plictisiți și enervați, au părăsit cinematograful în mod ostentativ.

Și de fapt, nime nu-și poate face o mai justă idee despre năvălitorii din veacuri de-părtate, decât văzând acest film. Bărbați și femei, stând în picioare pe motociclete, cari alergau în goană nebună, prezentau secerea și ciocanul, semnul revoluției mondiale. Defilări fără sfârșit. Tineri goi, brutali, fără nici o delicatețe. Pe fața lor dură și din manifestările și dansurile lor s'a putut simți un spirit

strein de al nostru, — spiritul asiatic. O nefecită combinăție de ură contra creștinismului și de cruzime, încadrat într'un vast aparat revoluționar. Este barbaria care cu pași de gigant, peste țări și continente, aprinde și face revoluție pe tot locul unde spiritul creștinesc a slăbit.

Buna vecinătate nu ne poate obliga să ne jertim buna noastră orânduială dinlăuntru. Să fim deci totdeauna gata a desaproba spiritul asiatic și orice aberație de gândire și de simțire contrară crezului nostru religios național.

Să stăm de veghe. — În marea slavă, singur latinitatea cu Crezul ei ne poate mântui. (Felician M. Soran).

Știri mărunte

Ministru român la Sf. Părinte. Ministrul propagandei naționale, d. C. Giurescu și dna, au fost primiți săptămâna aceasta, Marți la amiază, în audiență de Preafer. Părinte. Ministrul român, care era însoțit și de ambasadorul nostru din Roma, d. Petrescu-Comnen, a oferit Sanctității Sale cele trei volume ale sale de „Istoria Românilor“, pentru care semn de omagiu Supremul Pontific i-a mulțumit călduros, exprimându-și în același timp dorința de a vedea România tot mereu înaintând și având parte de pace. După această audiență d. Giurescu a vizitat și pe Em. Sa Card. Maglione, secretarul de Stat al Vaticanului.

Praznicul sufletelor. În zilele de 3-5 Aprilie c. păr. Gh. Simu din Dumbrăveni a ținut sfinte misiuni populare în Turda Veche, unde păstorește păr. Dr. C. Sabău. Cei mai mulți participanți au fost intelectuali. Toate trei zilele au avut loc mulțime de spovedanii și cuminecări. La ascultarea mărturisirilor au dat ajutor preoții din jud. Turda, intruniți la cursurile de apărare pasivă. În deosebi, au stat la dispoziția credincioșilor păr. Bozdog, preot pensionar și păr. Păltineanu din Valea Largă. — La Onești (Maramureș) a ținut sfinte misiuni păr. Lucian Pop, ieromonah basilian dela Bixad. Mărturisiri și cuminecări: 1157. — La Măgureni (Satu-Mare) osteneala misionarului a avut-o păr. Lazar Gherghel din Cărlău. Mărturisiri și cuminecări: 429 (unii

Comandamentul având și alte griji, mult mai importante, lăsă lucrul baltă. Ca pedeapsă pentru neglijență în serviciu, lui Alfons și tovarășilor li se ordonă să plece pe front.

În luptele dela Teruel, Alfons fu rănit ușor la un picior. Ar fi putut să se retragă, dar intenția lui era să treacă în armata naționalistă. În sfârșit, putu să-și îplinească visul. Arma și ranița le luase cu el. Ii venea greu să se despartă de ele. În afară de hainele de schimb, mai avea în raniță portretele alor săi și o statueta de bronz care înfățișa pe Preacurata Fecioară în grota peșterii din Lourdes. Această statueta fusese aruncată în noroiul străzii de către un soldat comunist, cu ocazia distrugerii ornamentelor unei mănăstiri. El o ridică și, curățind-o cu grije, o înfășură într'un ștergar curat. Evlavios cum era, ținea mult la această statueta și, temându-se că ar putea să-i facă cineva inspecții în raniță, o purta mereu cu el!

Infectându-se rana ce-o avea la picior, fu nevoit să intre în spitalul din Teruel, care era acum în stăpânirea trupelor naționaliste. În spital întâlni pe sora Cunigunda, una din cele patru deținute cărora le redase libertatea. Apariția lui atât de neașteptată, îi pricinui sorei de caritate multă bucurie. Ii povesti lui Alfons toate peripețiile prin cari au trecut din clipa eliberării. Rătăciră prin munți câteva

zile. În zorii unei dimineți, sfârșiți de foame și oboseală, nimeriră peste o patrulă de soldați naționaliști. Istoricul eliberării părintelui Gerard și a celor patru tovarășe de suferință îl cunoștea toată Spania naționalistă.

Generalul Valera veni la spital, înconjurat de statul major, pentru a-l felicita pe tânărul erou.

— Cum te numești? îl întrebă generalul, cu bunătate.

Cu toată durerea ce o simțea în picior, bolnavul își luă o ținută reglementară și răspunse:

— Alfons Carmento.

— Ce grad ai avut în armata republicană?

— Sergent instructor.

— Vrei să servești în armata noastră?

— Da, Excelență! Dorul meu era să trec încă de mult la naționaliști, dar n'am avut posibilitatea.

— Foarte frumos! Dar spune-mi, tinere ce școală ai? Pari băiat inteligent.

— Am terminat patru clase de liceu.

Pentru meseria unui „toreador“ ajunge.

Generalul se întoarse spre adjutant și ordonă:

— Notează te rog. Alfons Carmento va fi repartizat ca plutonier major la biroul de informații. Asta deocamdată. Pentru fapta generoasă ce-a săvârșit, sper că îi voi putea

exopera dela generalisimul Franco gradul de ofițer. Ar merita.

Datorită bunei îngrijiri din spital, după două săptămâni se restabili. Alfons ceru stăruitor să fie trimis pe front. Dorința îi fu împlinită.

Într'o zi, comandantul batalionului la care fusese repartizat, vrând să cunoască pozițiile inamice, își chemă soldații la apel și le vorbi:

— Camarazi! Care dintre voi se oferă benevol să plece în spionaj? Măine pornim iarăși la ofensivă și comandamentul dorește să cunoască precis pozițiile inamice. Afacerea e cam riscantă. Apelez la voi, fiindcă vă cunosc eroismul.

Toți soldații batalionului ridicară mâna.

— Prezent, d-le maior!

— Vă rog să mă trimiteți pe mine! stăruir Alfons.

Comandantul, cunoscându-i abilitatea, acceptă.

— Bravo, Alfons! Un nou merit pentru gradul de ofițer pe care îl vei primi în proximele zile.

Alfons își alege din pluton câțiva băieți sprinteni și porni cu ei la drum. Sosit în bătaia armelor inamice, își respiră soldații în linie de trăgători și le ordonă să aștepte în liniște. Trecu printr'un făget, apoi se târî în

din satele învecinate, toți credincioșii din Măgureni fiind în număr de 344). — La *Fărcașa* (Satu-Mare) preot misionar a fost p. Dr. *Vasile Țiplea*. S'au spovedit și cuminecat 1750 de credincioși. — În filia *Bocșița* (Sălaj) cuvântul Domnului l-a vestit p. Dr. *Gh. Coman* din Vama. Din cele 400 de suflete, cât face numărul păstoriiților de aci ai p. Dr. *Gherman Lazar*, s'au apropiat de SS. Taine 313. Adecă sută la sută. — Lăudat să fie Domnul pentru toate!

Papa și viitorul Poloniei. Suflet de Părinte obștesc, cum este Pontificele Roman, îl doare durerea tuturor fiilor săi și e îngrijorat de binele tuturor. Zilele acestea președ. republicii polone, d. *Racziewicz*, primind la Anvers pe mons. *Pacini*, însărcinat cu afaceri al Sf. Scaun, a căpătat dela reprezentantul Vaticanului o scrisoare scrisă chiar de Preafer. Părinte. În această scrisoare Vicarul Domnului, după ce stăruie asupra sentimentelor sale părintești față de Polonia, face cunoscut că viitorul Poloniei e una dintre preocupările cărora Dânsul le dă cea mai mare atenție. În acest fel îi asigură pe Poloni că se roagă neîncetat ca Dumnezeu să dea Poloniei un viitor cât mai fericit. — Cu această dorință în suflet împărtășește binecuvântarea Sa apostolică atât președ. *Racziewicz*, cât și întregului popor polon.

Locale. Marția ce vine, de praznicul Sf. Gheorghe, va predica în catedrală p. Dr. *Teodor Megieșanu* prof. la Școala Normală de Băeți. — Este în deobște știut că elevii și elevele tuturor școalelor din Blaj trec anual, în Paresimi, prin baia deprinderilor sufletești, în vederea sărbătorii Invierii Domnului. Cu elevii cursului inferior al școalelor secundare a ținut *exerciții spirituale* p. Dr. *Gregoriu Friciu*, prof. de religie, iar cu elevii și elevele dela școala primară de stat, precum și cu copilele dela școala de aplicație p. Dr. *Eugen Popa*, preotul parohiei II din Blaj.

— Exercițiile spirituale pentru mireni, ținute în catedrală de p. Dr. *Ioan Suciu* s'au încheiat aseară. A luat parte la ele, mereu, foarte multă lume.

Copii rugându-se pentru un general. Gazeta „*The Universe*” a catolicilor englezi nu de mult aducea un apel către copiii englezi, invitându-i să se roage din inimă pentru generalul *Gamelin*, șeful armatelor franceză și engleză. Cazul își are antecedentul: în 1918

au fost oferite 350.000 de sfinte cuminecări din partea copiilor englezi pentru generalismul Foch. Intrebat în cauză, gen. *Gamelin* a răspuns directorului gazetei care vrea să câștige pentru cruciada plănuită cam 440.000 copii: „Domnule Director! Scrisoarea DV. m'a impresionat profund. Mă alătur cu bucurie gândului DV. și prin aceasta îmi dau învoirea ca apelul să apară în prețioasa DV. gazetă”. — Preoții și învățătorii firește că susțin din răspuțeri inițiativa lui „*The Universe*”.

Eroismul unei călugărițe. S'a întâmplat ca într-o comună franceză din apropierea frontului de vest un aeroplan dușman în flăcări să cadă pe-o școală. Dăscălița în acea școală era Sora *Ignația*, care tocmai era la datorie. Micuții firește că s'au spăriat cumplit. Buna soră însă i-a liniștit și i-a ajutat pe toți, rând pe rând, s'ajungă în siguranță. Mai pe urmă a revenit în școală după cutia cu leacuri. Dar atunci aeroplanul a explodat și neînfricată Sora a căzut jertfă flăcărilor cari au făcut-o scrum. — Gazetele franceze au cele mai simțite elogii la adresa acestei eroine cu vâl de monahie.

Viitorul congres euharistic mondial. Precum se știe, se hotărâse ca viitorul congres euharistic internațional să se țină la Nice în a. 1942. După știrile mai noi însă s'ar plănui ca acel congres să se țină la *Sevilla* în Spania. Acest oraș dispune de o basilică impozantă; eparhia de Sevilla are peste un milion de credincioși și pe teritoriul său s'au clădit recent 409 biserici. — Firește că întru cât războiul s'ar termina în curând, congresul s'ar ținea la Nice, după cum s'a hotărât odată.

Se expropriază averile bisericesti în Germania. Nemții catolici din Olanda își au organul lor de publicitate: „*Der Deutsche Weg*”. Acest organ aduce acum știrea (cum remarcă agenția „*Rador*” 27. III. 40) că națiștii au hotărât să purceadă, după încheierea războiului, la exproprierea totală a averilor Bisericii catolice germane. Bine de curând s'a și început, așa ca de gustare, această operație, expropriindu-se mănăstirea *Heilandsfrieden* din *Westfalia*. Averele de peste trei milioane mărci a mănăstirii a fost trecută în patrimoniul Statului, iar mulți dintre călugări au fost arestați sub pretextul că ar fi ascuns lingerie din fața rechizițiilor. Până una-alta, au fost târâți în lagărul de concentrare din *Oranienburg*.

înte pe brânci. Ajuns la un perete de stâncă, se ridică în picioare și începu să urce. După un sfert de oră se opri. Își șterse cu dosul palmei fruntea transpirată, apoi se târi cu grije spre marginea stâncii și privi în adâncime. Pe fața lui înflori un zâmbet. Pe platoul ce se întindea sub stâncă văzu mulțimea soldaților guvernamentali. Își scoase carnetul și desenă în câteva linii poziția geografică a terenului. Vru să se retragă, dar în acelaș moment răbufniră câteva pocnete de armă. Soldații inamici dela postul de observație îi luară seama și traseră câte-o salvă. Un glonte îl nimeri în coastă, perforându-i plămânul stâng. Sângele începu să curgă șiroaie. *Alfons* așeză pansamentul ce-l luase cu el peste rană și, strângând centura cu putere, începu să coboare pe brânci. Sosit în vale, se târi greoiu spre pârâiașul cu apa limpede și își răcori buzele arse de sete.

Pansamentul așezat peste rană nu putea stavili scurgerea sângelui. *Alfons* nădăjduia că soldații lui vor veni să-l ridice. Aceștia auziră pocnetul armelor, dar nu se clintiră din loc. „Șeful” le ordonase să aștepte în liniște.

Comuniștii, temându-se de-un atac prin surprindere din partea naționaliștilor, începură să tragă din tunuri și mitraliere.

După o oră, durerea acută din coastă îi

încetă. *Alfons* se simțea acum ușor ca un fulg. Măinile îi căzură inerte în iarba înroșită cu sânge, iar privirea sticloasă i se fixă în gol.

Toreadorului aplaudat de miile de spectatori și soldatului cu adevărat erou, îi era sortit să cadă răpus de-un glonte stupid.

— Mor!... îi fulgeră prin creier gândul, apoi începu să viseze...

Statueta de bronz, pe care o ridicase din noroiu, se apropia într-o lumină feerică. În calea ei se așternea prin mâini nevăzute un covor de crini.

— *Vino, Alfons*, — îi vorbi statueta, întinzând brațele și privindu-l cu duioșie. — Am să te duc cu mine într-o lume plină de fericiri. Pentru iubirea ce-ai manifestat față de mine în cursul vieții tale pământești, te așteaptă o răsplată bogată. *Vino, copilul meu.*

De pe buzele lui *Alfons* se desprinsese un oftat ușor.

— Dar ce va fi cu mama și frațiorii mei?

Peste fața minunat de frumoasă a statuetei flutură un zâmbet senin:

— Nu purta grije de asta. Am să-i iau sub ocrotirea mea.

Un tremur ușor... și candela vieții lui *Alfons* se stinse. Iar sufletul lui, eliberat din colivia lutului vremelnic, începu să plutească ușor spre sferele senine...

Sabin G. Truția

Tinerii leviți din Cehia și Moravia
Tragedia Cehoslovaciei nu numai că n'a slăbit elanul idealist-religios în rândurile tineretului ceh și morav, ci dimpotrivă l-a potențat. Seminariile teologice ale acestor ținuturi aparate sub „protectorat” nazist, studiază actualmente 961 tineri ce se pregătesc de preoție. Cei mai mulți, cum încreștează agenția „*Cepes*” studiază la *Hradec Kralove*, *Olomouc*, *Brno* și *Ceska Budejovice*.

Mulțumită. Preotul împreună cu credincioșii uniți din *Sălcud*, (jud. *Târnava-Mică*) aducem în calea aceasta, cea mai sincera mulțumiri, I. S. *Nicolae Brinzeu*, canonic-prepozit la episcopia *Lugojului*, pentru prețiosul cadou făcut parohiei noastre un potir de argint aurit, în valoare de 9000 (nouă mii lei). Postul paroh al *Sălcudului*, *Daniil Nicoară* — morav în 1901 — pentru folosul sufletesc al căruia s'a făcut dăruirea, a primit în fața Tatălui Milelor o bună plăcire. Și suntem siguri, că harul ceresc vă cădea bogat și asupra mărinimosului donator. — Noi îi mulțumim călduros și toate cele bune dela Domnul și de rem. (Pr. I. *Cerghizan*).

Telefonul „Unirea”

P. Reghin. Nu știm nimic deosebit în cauza. Dar nici nu e nevoie de nici o informație specială. Situația este perfect clară, lămurită fiind de chiar scrisoarea trimisă de d. *Ion Mihalache* dlui *Iuliu Maniu* și publicată în toate ziarele de agenția *Rador*. Numirea dlui *Mihalache* în Consiliul de coroană s'a făcut după ce mai întâi d-sa vizitase pe d. *Maniu* la Cluj. Scrisoarea ține să accentueze în mod public cele convenite în această întrevvedere. Iată textul scrisorii:

„Pentru a putea lămuri în mod public, ceea ce am lămurit în conversația noastră din 16 Aprilie, țin să precizez și pe această cale următoarele: Numirea mea de consilier regal, cu care am fost onorat de Suveran, îmi păstrează nealterată atitudinea mea cunoscută până acum: — Atât în ceea ce privește profundul respect și devotament față de Majestatea Sa Regele, cât și în ceea ce privește spunându-mi cu sinceritate părerile mele; cât și în ceea ce privește: — Judecarea faptelor de fapt; — Simțămintele și ideologia pe care am nutrit consecvent din fragedă tinerețe — și raporturile cu prietenii de comună credință. — Nu puteam deci decât să ne bucurăm sincer de numirea dlui *Mihalache* în Consiliul de coroană. Făcută în condițiile arătate în scrisoare, ea constituie cu adevărat un act de destindere și pacificare internă, atât de necesară în zilele grele ce ne așteaptă.

V. Baia Mare. Cunoaștem, chiar foarte bine faimosul apel al dlui general *Georgescu-Pion* „pentru ridicarea unei biserici ortodoxe” în *Seini*. Ne-am ocupat de el mai cu răgaz atunci când s'a dat publicității. Acum îl vedem reapărând stăruitor în multe publicații (pe semne, n-a dat până acuma rezultatele scontate). Nu credem că ar fi cazul să-l punem din nou în discuție mai amănunțită. Menținem întru toate ceea ce am scris la timpul său. Și anume: a) ridicarea bisericii lucrul bun. Frumos că se ocupă de așa ceva un general. Dar în cazul dela *Seini* sunt două greșeli de iertat. a) Textul apelului cuprinde o insultă la adresa bisericii românești unite, pe care o înșiră între „bisericile străine”; cu toate că știe foarte bine autorul că mulțimile românești din acele părți, „care sunt la față și port *Daci*”, sunt fiii acestei biserici. b) În *Seini* numărul ortodocșilor e dispăruț. Dar și atunci când sunt, pot să-și facă biserica dacă vreau. Dar pentru nevoile lor sufletești, nu cu alte gânduri și nu cu motivări jignitoare ca cele din apel. — În nici un caz nu trebuie să pornească o astfel de acțiune, în condiția ca cele din apel și în împrejurări ca cele de astăzi un general trimis acolo să apere granița prin înșurubirea comună a tuturor ostașilor și a întregii populații uniți pusă azi-măine loviturilor dușmane. Acolo unde avem nevoie înainte de toate de pace! Acest lucru trebuie să-l știe toți, orice rang și orice situație aveau!

Am primit cu mulțumită următoarele abonamente:

Abonați noi din Oradea — continuarea listei din Nr. 15 — cu abonamentul plătit până la 31-3-41: Dr. L. *Corcheș*, medic. — Dr. P. *Tămăian*, medic. — E. *Ciocola*, adm. fin. — Dr. I. *Bulbuca*, medic. — Av. *Cosma*, prof.

Abonați noi din alte localități — cu plă. abonamentului achitat până la 31-3-41: I. *Georgescu* inv. pens. Săcădate. — *Iacob Niște*, mare proprietar, ședintele Camerii Agr. *Târnava* (Bihor). — Dr. T. *Borș* adv. Tg.-Mureș. — *Cornel Pop*, pretor, *Gurghiu*. — *Colae Cotta*, învățător, *Gurghiu*.

Dr. *Andrei Micu*, Făgăraș: În Nr. 9 din eroare tipar s'au publicat greșit anii de plată, cari se îndreptă în sensul că ați achitat Lei 200 din 1 Martie 1940-Martie 1941.

Laurențiu Sima, protopop, Aiud Lei 100, din April—30 Sept. 1940.

Citiți și răspândiți

„UNIREA”